

ГОЛОВНЕ

ПУЛЬС МИРУ НА ДОНБАСІ

№84, 21–24 березня 2022

РОСІЯ НАМАГАЄТЬСЯ СИЛОЮ ПОДАВИТИ ПРОТЕСТИ НА ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЯХ УКРАЇНИ, РЯД НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ НА МЕЖІ ГУМАНІТАРНОЇ КАТАСТРОФИ

Російські війська, порушуючи норми міжнародного права, продовжують наносити артилерійські, ракетні та авіаудари задля знищення цивільної інфраструктури міст. Ведуться [обстріли Києва](#), продовжуються бої в області, низка населених пунктів – на межі гуманітарної катастрофи. При цьому Збройні сили України [зможли](#) взяти в кільце Ірпінь, Бучу та Гостомель, де велися найжорстокіші бої з початку вторгнення, це [унеможливлює](#) просування російських військ у бік Києва. Під обстрілами – міста [Харківської](#), [Дніпропетровської](#), [Сумської](#) та інших областей. 21 березня на заводі в Сумах внаслідок обстрілів стався [витік](#) аміаку, пізніше того ж дня його вдалося [ліквідувати](#).

За [підсумками](#) 28-го дня війни російські збройні сили продовжують спроби блокувати та зайняти Чернігів, якогось просування в районі Маріуполя немає. Заблокований [Славутич](#), виїзд із міста неможливий. На Чернігівщині тривають бої та обстріли, в уряді України [зазначають](#), що зараз немає можливості організувати гуманітарний коридор. Мер Чернігова Владислав Атрошенко [заявляє](#) про гуманітарну катастрофу у місті, з якого виїхала понад половина населення. 23 березня війська загарбників [розбомбили](#) міст, що веде із Чернігова у напрямку столиці. Репортаж про ситуацію у Чернігові – [тут](#).

Станом на 24 березня Генеральний штаб Збройних сил України [зазначає](#), що Росія змінює свої початкові плани щодо ведення боїв на території України: на деяких напрямках відмовляється від наступальних дій, але концентрує сили для наступу на Київ, а також продовжує наступ з метою окупації Донецької та Луганської областей.

При цьому, за [даними](#) Пентагону, українські військові відтіснили частину російських сил від Києва на 25 кілометрів. Успішні контратаки ЗСУ в області [підтверджую](#) і розвідка Великої Британії. За даними Пентагону, російські сили [використали](#) вже близько 1200 ракет по цілях на території України. При цьому, за оцінками експертів, Росія все ще має значні запаси ракет різних типів. Ситуація в регіонах на ранок 24 березня – [тут](#).

У Державній службі України з надзвичайних ситуацій [заявляють](#), що з початку повномасштабної війни частково пошкоджено близько 3780 житлових будинків, повністю знищено 651 будинок. При цьому статистика не враховує тимчасово окуповані території, а реальні масштаби руйнувань значно вищі.

Російські війська [розграбували](#) та знищили Центральну аналітичну лабораторію Чорнобиля, заволодівши високоактивними пробами та зразками радіонуклідів.

Триває російська облога Маріуполя, довкола нього понад три тижні не припиняються бої, місто цілодобово обстрілюють російські збройні сили. У ньому немає води, продовольства, електрики, опалення та зв'язку. Меру Маріуполя [довелося](#) виїхати, щоби продовжувати працювати. Голова Міністерства з реінтеграції тимчасово окупованих територій України Ірина Верещук [зазначає](#), що у місті залишаються ще 350 тисяч людей. На цей час у ньому [не залишилося](#) жодного іноземного кореспондента, який міг би висвітлювати ситуацію. Евакуація із міста продовжує бути [проблематичною](#).

Уряд України [запустив](#) програму допомоги людям, які стали вимушеними переселенцями внаслідок війни. З 21 березня грошові виплати отримуватимуть переселенці, роботодавці, які беруть на роботу людей із постраждалих регіонів, та сім'ї, які притулили їх у себе.

Генштаб ЗСУ [повідомляє](#), що частина військових та командирів білоруської армії відмовляються від приєднання до повномасштабного російського вторгнення в Україну. При цьому керівництво Білорусі продовжує надавати всебічну підтримку російським збройним силам, надаючи їм аеродроми, автомобільні дороги та залізниці, лікарні. Зазначається, що загроза приєднання білоруської армії до вторгнення в Україну залишається високою, цієї думки й представники [НАТО](#). Лідерка білоруської опозиції Світлана Тихановська записала [звернення](#) до військових, закликавши їх не брати участь у цій війні, а тих, кого змушуватимуть воювати — скласти зброю та здатися українським збройним силам.

За [даними](#) НАТО, втрати російської армії в Україні вбитими можуть становити від 7 до 15 тисяч, а загальні втрати, включаючи поранених, зниклих безвісти та полонених - до 40 тисяч. Це приблизно збігається з даними Генштабу Збройних сил України, який станом на 24 березня включно [заявляє](#) про 15800 бойових втрат серед російської армії. У МЗС РФ [заявили](#) про проведення двох обмінів

полоненими між Україною та Росією, при цьому Україна цю інформацію [не підтвердила](#).

"Медуза" [розповідає](#) історію російського контрактника, який дезертував з війни в Україні, а BBC [аналізує](#) відому зараз інформацію про загиблих російських військовослужбовців.

Оператор протимінної діяльності Demining Solutions [підрахував](#), що в Україні потрібно розмінувати майже 14% усієї території країни.

Британська розвідка [заявила](#), що Росія, ймовірно, намагатиметься придушити протести в тимчасово окупованих населених пунктах. У тому числі ЗМІ повідомляють про можливий намір примусового вивезення активістів із міст на територію Росії. Зазначається, що спроби підкорити населення за допомогою маніпуляцій у ЗМІ, пропаганди та просування маріонеткових прокремлівських лідерів провалилися і жителі продовжують протестувати проти російської окупації. Репортаж з окупованого Херсона [публікує](#) BBC, а з [окупованого Тростянця](#) (Сумська область) – Громадське. Протести у місті намагалися розігнати [стріляниною](#) та світло-шумовими гранатами, [затримуючи](#) учасників, а також застосовуючи сльозогінний [газ](#).

МЗС України [заявило](#), що 19 березня російські окупаційні війська незаконно вивезли з тимчасово зайнятих територій Донеччини та Луганщини на територію Росії 2389 дітей. Зазначається, що примусове переміщення цивільного населення на територію держави-агресора має ознаки викрадення та є грубим порушенням міжнародного гуманітарного права. МЗС України закликала міжнародну спільноту негайно відреагувати на незаконне вивезення дітей та посилити тиск на Росію, щоб змусити припинити війну.

23 березня губернатор Білгородської області РФ [заявив](#), що в одному із сіл вибухнув випущений "з боку України" снаряд, є постраждалі. У селах [запровадили](#) режим надзвичайної ситуації. Слідчий комітет Росії [заявив](#) про розслідування обставин того, що сталося. Українські офіційні органи неодноразово заявляли про практику провокацій з боку Росії, зокрема можливі атаки на цивільні об'єкти, задля перекидання відповідальності за такі акти на Збройні сили України та дискредитацію України.

ЄС РОЗГЛЯДЕ МОЖЛИВІСТЬ НАФТОВОГО ЕМБАРГО І ЗБІЛЬШУЄ ВДВІЧІ ВІЙСЬКОВО-ФІНАНСОВУ ПІДТРИМКУ УКРАЇНИ, ЕКСПЕРТИ КРИТИКУЮТЬ ПОЛІТИКУ НІМЕЧЧИНИ ЩОДО РОСІЇ

Адміністрація президента США Джо Байдена на тлі війни в Україні [запровадила](#) нові санкції проти 328 депутатів Держдуми РФ та представників російської еліти, у тому числі проти голови "Сбербанку" Германа Грефа та підприємств оборонної промисловості. Санкції скоординовані з Європейським Союзом та країнами "Великої сімки" (G7).

24 березня проходить саміт НАТО, на якому, ймовірно, буде обговорюватися можливість введення миротворчого контингенту в Україну. Пропозицію вже [підтримали](#) сім країн – Словенія, Чехія, Польща, Естонія, Литва, Латвія та Данія.

Міністр закордонних справ Росії Сергій Лавров [заявив](#), що введення миротворців до України може призвести до прямого зіткнення між Росією та НАТО. Міністр закордонних справ України Дмитро Кулеба [зазначив](#), що наразі НАТО не має консенсусу щодо цієї ідеї, при цьому Україні не вистачає практичної підтримки з боку всього Альянсу, а не лише з боку окремих партнерів. Дмитро Кулеба наголосив, що Україна не знімає з порядку денного тему закриття неба над Україною.

Виступаючи на Саміті НАТО, президент України Володимир Зеленський [зазначив](#), що від початку війни Україна просить в Альянсу підтримки та допомоги у вигляді 1% від їхніх бойових літаків та танків, а також системи залпового вогню, протикорабельну зброю, засоби протиповітряної оборони. За словами президента, така підтримка дозволить Україні ефективно оборонятися і захистити своїх мирних жителів.

Західні країни також обговорюють питання потенційного виключення Росії з "Великої двадцятки" -- G20, [повідомляє](#) Reuters. Раніше в Польщі заявили, що запропонували американській владі виключити РФ із групи. Радник президента США з нацбезпеки Джейк Салліван [підтвердив](#), що цю можливість розглядають. Китай уже [заявив](#), що не готовий підтримати таку ідею.

Міністри закордонних справ та оборони країн ЄС [затвердили](#) Стратегічний компас – першу концепцію Євросоюзу у сфері оборони та безпеки. План дій до 2030 року передбачає створення європейських сил швидкого реагування у кількості 5 тисяч військовослужбовців.

Уряди країн Європейського Союзу [розглянуть](#) питання щодо накладання нафтового ембарго на Росію у зв'язку з її вторгненням в Україну. Наразі заборону на імпорт російської нафти [блокують Німеччина](#) та Нідерланди. Країни Балтії [планують](#) заборонити російським кораблям заходити до своїх портів.

Європейський Союз [збільшить](#) удвічі військово-фінансову підтримку України та доведе її до 1 млрд євро у рамках Європейського фонду миру (EPF). Термін дії пакету допомоги також продовжать на 12 місяців. Крім того, Єврокомісія запропонувала [збільшити](#) допомогу із фонду надзвичайної допомоги REACT-EU країнам-членам ЄС, які приймають людей, які тікають від війни в Україні.

Про плани [надати](#) додаткове озброєння та фінансову допомогу [заявила](#) Велика Британія. Нідерланди [заморозили](#) російські активи та угоди на суму 392 млн євро. У США готують [законопроект](#), який заблокує золоті резерви Росії приблизно на 132 млрд доларів.

Обмеження на в'їзд для росіян, які підтримали війну, [запровадила](#) Латвія. Огляд прийнятих наразі санкцій – у [матеріалі](#) BBC.

НАТО планує надати Україні додаткову підтримку: зокрема, обладнання для захисту від хімічних, біологічних, радіологічних та ядерних загроз, а також допомогу у сфері кібербезпеки – про це [заявив](#) генсек НАТО Єнс Столтенберг на брифінгу 23 березня. Він підтвердив позицію НАТО щодо того, що союзники прагнуть не допустити виходу війни за межі України, однак погоджуються з тим, що Україну необхідно підтримувати. Посол США в ООН Лінда Томас-Грінфілд [зазначила](#), що США не збираються відправляти свої війська в Україну, але підтримають своїх союзників щодо НАТО у разі нападу на них.

Нормалізація відносин Німеччини з Росією виключена, поки на чолі РФ залишатиметься Володимир Путін – про це [заявив](#) співголова керівної партії СДПН та довірена особа канцлера Олафа Шольца Ларс Клінгбайль. При цьому експерти з питань Східної Європи [звинувачують](#) Німеччину в "короткозорому егоїзмі" у відносинах з Російською Федерацією, - вони зазначають, що спроба стримати Росію за допомогою дипломатії та договорів зазнала краху, і вимагають посилення санкцій. У їхньому відкритому листі [підкреслюється](#), що війна, що почалася, підтвердила провал політики, що проводилася Німеччиною і ЄС протягом десятиліть. Німеччина має сконцентруватися на тому, щоб активно сприяти підтримці України вже зараз, замість того, щоб вживати заходів, які можуть мати ефект у майбутньому. Окрім іншого, вони пропонують запровадити санкції проти всіх російських банків, повністю відключити Росію від платіжної системи SWIFT, припинити закупівлю будь-якої сировини з РФ, ізолювати Росію та ввести в ЄС візові заборони для членів уряду РФ та наближеної до уряду еліти, конфіскувати фінанси та майно близьких до Путіна російських олігархів та компаній, а також постачати Україні не лише легкі, а й важкі оборонні та наступальні озброєння.

РОСІЮ ЗАЛИШАЮТЬ ЧИНОВНИКИ, РЕПРЕСИВНІ НОВОВВЕДЕННЯ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

Державна Дума Росії прийняла поправки, що вводять адміністративну та кримінальну відповідальність за дискредитацію та фейки не тільки про російські збройні сили, а й про роботу російських [держорганів](#) за межами країни. Парламентарі [пояснили](#), що нові норми можуть стосуватися дипломатичних представництв, Росгвардії та МНС. 23 березня Державною Думою Росії відразу у трьох читаннях було прийнято [закон](#), що поширює статус ветеранів та інвалідів бойових дій на учасників військових дій в Україні.

Роскомнагляд [заблокував](#) сервіс новин Google. Також Росія [визнала](#) екстремістською діяльність компанії Meta і соцмереж Facebook і Instagram, що належать їй.

Анатолій Чубайс [залишив](#) посаду спеціального представника президента РФ з питань сталого розвитку та виїхав із країни. Агентство Bloomberg зазначає, що Чубайс став найвищим чиновником, який порвав зв'язки з Кремлем після вторгнення в Україну, при цьому публічно він не робив однозначних антивоєнних заяв. Глава Міноборони Росії Сергій Шойгу не з'являвся на публіці та у ЗМІ з 11 березня. У Міноборони Росії цю інформацію не коментували. Через 13 днів в ефірі "Вестей 24" [показали](#) 30-секундне відео з Радбезу за участю Шойгу, проте журналісти "Агентства" стверджують, що міністра оборони поспіхом готували до появи в ефірі.

Депутатам Держдуми від партії "Єдина Росія" [заборонили](#) залишати країну без дозволу керівника фракції Володимира Васильєва.

За три тижні з введення в Росії кримінальної відповідальності за поширення "явно неправдивої інформації про використання Збройних сил РФ" було [порушено](#) як мінімум 7 кримінальних справ.

Європейський Суд з прав людини опублікував [резолюцію](#), в якій уточнює наслідки виключення Росії із Ради Європи. Зазначається, що Росія перестане бути учасником Європейської Конвенції з прав людини 16 вересня 2022 року. Звернутися до суду можна, якщо факти мали місце до 16 вересня 2022 року, навіть якщо засоби правового захисту будуть вичерпані пізніше. Заморожування розгляду російських скарг скасовується негайно.